

pro které byl Jan S. uznán vinným, jest v tak těsné souvislosti s obviněním Dr. Aloisa L-a, že jen společně lze to i ono obvinění spolehlivě projednati a posouditi. Jsou to u advokáta Jana S-a body nálezu uvedené pod A. 2, B. 3, 5, C. 1. Nutnost onoho opatření shledal však kárný soud odvolací ohledně všech ostatních bodů výroku o vině Jana S-a, třebaže tu nejde o obvinění oběma obviněným společná. Jest uvážiti, že celý poměr mezi Janem S-em a Dr. Aloisem L-em je dosud nejasný, a není proto vyloučeno, že po vyjasnění tohoto poměru při novém kárném líčení v přítomnosti obou obviněných, pokud se týče jejich obhájců kárné činy Janu S-ovi za vinu kladené se ukážou ve zcela jiném, pro Jana S-a příznivějším světle, pokud se týče, že bude lze alespoň na jejich trestnost pohlížeti mírněji, takže i tato obvinění souvisejí do jisté míry s obviněními oběma obviněným společnými, a je proto účelné, by o nich bylo společně jednáno a rozhodnuto. Postup ten se srovnává podle názoru kárného soudu odvolacího i s duchem zákona, by kárné činy obviněnému za vinu kladené byly pokud lze posuzovány zároveň v jednom řízení jako celek. K tomuto účelu je však nutné, by celá činnost, jsoucí podkladem odsuzujícího nálezu, byla jednotně projednána. Byl proto zrušen kárný nález v celém rozsahu a věc vrácena kárné radě, by o ní znovu jednala a rozhodla.

#### Čís. 131 dis.

**Advokát, který zastupuje dlužníka, domáhajícího se soudního vyrovnání, nesmí, nechce-li se dopustiti kárného činu podvojného zastupování podle § 10 adv. ř., ucházeti se o zastoupení vyrovnacích věřitelů, pokud se nedohodli o přijetí vyrovnacího návrhu.**

**Zákaz podvojného zastupování čelí nejen proti současnému, nýbrž i proti postupnému zastupování odpůrců v téže rozepři (stran účastněných na témže právním jednání s protichůdnými zájmy).**

**Omyl o rozsahu zákazu podvojného zastupování neomlouvá.**

**Nabízení se advokáta k bezplatnému zastupování je činem advokátského stavu nedůstojným, proti ostatním advokátům nekolegiálním a z mezí bezelstnosti a poctivosti (§ 10 odst. 2 adv. ř.) vybočujícím.**

(Rozh. ze dne 1. dubna 1931, Ds I 4/31.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl po ústním neveřejném líčení odvolání zástupce advokátní komory v Praze z nálezu kárné rady pro advokáty a kandidáty advokacie v Čechách ze dne 23. října 1930, jímž byl obviněný zproštěn z obvinění pro kárné přečiny porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, a změnil napadený nález v ten rozum, že uznal obviněného vinným kárnými přečiny porušení povinností povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu, jichž se dopustil tím, že v prosinci 1929 sepsal v zastoupení dlužníka Oskara D-a oběžník na jeho věřitele, v němž se nabízel k bezplatnému zastupování věřitelů svého

klienta ve vyrovnacím řízení, a dovedil rozeslání tohoto oběžníku i s plnou mocí na jméno obviněného.

### D ů v o d y:

Kárným nálezem je zjištěno, že ve vyrovnacím řízení Oskara D-a obviněný sepsal z příkazu dlužníka a odevzdal mu k rozeslání věřitelům oběžník datovaný dnem 26. prosince 1929, který jest opatřen razítkem obviněného, avšak není jím podepsán, a v němž uvedeno, že D. — jsa nucen k návrhu na zahájení soudního vyrovnacího řízení — nabízí věřitelům 35%ní kvotu; že se proto (rozuměj původce oběžníku, obviněný) obrací v zastoupení D-a na věřitele o souhlas k onomu návrhu a žádá, by v případě souhlasu podepsali připojenou k oběžníku plnou moc za účelem souhlasu k vyrovnání a hlasování, při čemž výslovně prohlašuje, že z udělení plné moci nevzniknou věřitelům žádné útraty; plná moc zněla v ten smysl, že se obviněný zmocňuje nejen, by věřitele zastupoval ve vyrovnacím řízení a vykonal za něho hlasovací právo, nýbrž i, by za věřitele přijímal peníze, najmě vyrovnací kvotu připadající na jeho pohledávku, a by v tomto vyrovnacím řízení vůbec učinil vše, co pokládá v zájmu věřitele za účelné a nutné. Kárná rada neshledala v tomto ději ani porušení povinností povolání, zákazu podvojného zastupování (§ 10 odst. 1 adv. řádu) nebo převzetí zastoupení, jež může vésti k rozporu povinností, ani zlehčení cti a vážnosti stavu. Odvolání zástupce komory napadá nález v obou směrech, a jest mu přiznati důvodnost a vyhověti mu v celém rozsahu. Jak nejvyšší soud vyslovil a podrobněji odůvodnil již v rozhodnutí sb. n. s. tr. čís. 110 dis., nesmí advokát, který zastupuje dlužníka domáhajícího se soudního vyrovnání, nechce-li se dopustiti kárného přečinu podvojného zastupování podle § 10 adv. ř., ucházeti se o zastoupení vyrovnacích věřitelů, pokud se nedohodli o přijetí vyrovnacího návrhu. Totéž stanovisko zaujal k oné otázce kárný senát nejvyššího soudu i v rozhodnutí sb. n. s. tr. čís. 116 dis. Správnost tohoto názoru plyne z úvahy, že zájmy vyrovnacího dlužníka a jeho věřitelů, třebaže se shodovaly ve snaze, by nemuselo dojíti k úpadku a by byla zachráněna hospodářská existence dlužníkova, přece v jiných směrech se podstatně rozcházejí, najmě pokud jde o výši vyrovnací kvoty. Pro tuto zásadní a podstatnou protichůdnost zájmů jest pokládati věřitele v poměru k vyrovnacímu dlužníku za »odpůrce« ve smyslu § 10 (1) adv. ř., kteří nemohou bez porušení zákazu podvojného zastupování býti zastoupeni týmž advokátem, dokud nebyla úplně odstraněna možnost zjevného střetnutí se odporujících si zájmů, k němuž může dojíti zejména, neshodnou-li se věřitelé podle vyrovnacího návrhu a stane-li se pro odpor některých věřitelů, třeba jiným zástupcem zastoupených, nutným jednáním o zvýšení kvoty. Oné zásadě jest zjednati průchod i v souzené kárné věci a spatřovati ve zjištěném jednání obviněného — přes opačný názor kárné rady — přečin porušení zákazu podvojného zastupování a tím i povinností povolání. Nezáleží na okolnosti obviněným namítané, že sám oběžníky nepodepsal a nedal své kanceláři příkaz, by je opatřila

jeho faksimilem (snad štamplíí) a rozeslala; zůstal původcem oběžníků, třebaže byly rozeslány dlužníkem (D-em), a z obsahu oběžníků by bylo bývalo, aby k nim byly přiloženy plné moci znějící na obviněného, i bez opatření štamplíí obviněného, pro každého příjemce (věřitele) naprosto zřejmé, že oběžník pochází od obviněného. Nezáleží ani na další okolnosti obviněným namítané, že při vyrovnacím stání již nezastupoval dlužníka D-a, nýbrž jen věřitele; zákaz podvojného zastupování čelí nejen proti současnému, nýbrž i proti postupnému zastupování odpůrců v téže rozepři stran súčasněných na témže právním jednání s protichůdnými zájmy (viz první odstavec § 10 adv. ř. a srovnej rozhodnutí čís. 79 dis. sb. n. s.). Nezáleží posléze na tom, že prý obviněný předpokládal, že není střetnutím se povinností, zastupuje-li současně vyrovnacího dlužníka a vyrovnací věřitele, souhlasivší s vyrovnáním. Nehledíc k tomu, že v době závadného oběžníku takového souhlasu ještě tu nebylo, mohl a měl si obviněný při náležité opatrnosti uvědomiti, že způsobem shora naznačeným může dodatečně dojít k rozporu zájmů dlužníka a věřitelů. V podstatě se uplatňuje onou omluvou jen omyl o rozsahu zákazu podvojného zastupování. Takový omyl však neomlouvá a nezproštuje z kárné zodpovědnosti, právě tak jako neomlouvá a nezproštuje z trestní zodpovědnosti v soudním řízení neznalost nebo mylný výklad trestního zákona.

Kárný nález vyslovuje sám, že se neshoduje s důstojností stavu, obracet se na neznámé osoby a žádati je o právní zastoupení, přesněji asi nabízet se jim za právního zástupce; potud je nález ve shodě se shora citovaným rozhodnutím sb. n. s. tr. čís. 116 dis., v němž nejvyšší soud vyslovil, že nabízení se advokáta k bezplatnému zastupování je činem advokátského stavu nedůstojným, proti ostatním advokátům i nekolegiálním a z mezí bezelstnosti a poctivosti (§ 10 odst. 2 adv. ř.) vybočujícím. Vycházeje z této správné zásady doličuje nález, že nelze jí použítí, a že se vůbec nevztahuje na takový postup, z jakého jest viněn obviněný. Těmto vývodům nelze přisvědčiti. Oběžník, o který v souzené věci jde, neprojevil jen ochotu obviněného uplatnit na útraty dlužníka srovnalou vůli stran (dlužníka a věřitelů) jím zastoupených ve formě zákonem předepsané, nýbrž snažil se teprve přiměti věřitele k souhlasu s návrhem dlužníkovým, vylíčením finančního stavu dlužníka na základě informace, již dal obviněnému sám dlužník. Nelze přehlížeti dosti široký rozsah plné moci, o niž se obviněný ucházel u věřitelů svého klienta a jež zněla v ten smysl, že se obviněný zmocňuje nejen, by věřitele zastupoval ve vyrovnacím řízení a vykonal za něho hlasovací právo, nýbrž i, by za věřitele přijímal peníze, najmě vyrovnací kvotu připadající na jeho pohledávku, a by v tomto vyrovnacím řízení vůbec učinil vše, co pokládá v zájmu věřitele za účelné a nutné. Z toho je nade vši pochybnost zřejmo, že obviněný advokát tu nehraje úlohu odborného prostředníka, který by jen zprostředkoval mezi stranami a, dbaje zájmů všech účastníků, působil k uskutečnění poctivého vyrovnání; nýbrž že se vpravdě uvolil k zastupování odporujících si zájmů, jichž účelné hájení touž osobou při nejmenším není zaručeno, není-li podle okolností přímo

vyloučeno. Kárný nález ponechává stranou otázku, jaký dojem vyvolal neb alespoň mohl vyvolati závadný oběžník u věřitelů, kterým svědčil, ačkoliv právě na tomto dojmu závisí posouzení, zda byl oběžník na újmu nebo hrozil-li alespoň újmou vážnosti a cti stavu advokátů. Vylíčov v oběžníku finanční stav dlužníka a označiv vyrovnací návrh za příznivý i pro věřitele, přejímal obviněný jakési třebas ne právní, avšak přece morální ručení za tyto údaje, pokud se týče za jejich správnost, a může — jak odvolání nikoliv nevhodně podotýká — snadno utrpěti výtku nesprávného, cti a vážnosti stavu nešetřícího jednání, ukáže-li se za vyrovnacího řízení, že majetkový stav dlužníka odůvodňuje vyšší než nabízenou kvotu. Nehledíc k tomu může ucházení se zástupce dlužníka o zastupování též věřitelů snadno u nich vyvolati povšechný předpoklad, že se příslušník stavu advokátů neštítí nebezpečí, že se dostane do rozporu povinností, v němž pak nutně nemůže šetřiti zájmů obou stran a poruší povinnost hájiti práva klientova pilně, věrně a svědomitě proti jedné z obou stran. Jelikož si obviněný tento účinek oběžníků na věřitele při náležitě úvaze uvědomiti mohl a měl, jest v souzeném činu spatřovati i kárný přečin zlehčení vážnosti a cti stavu. Je-li takto dokázáno, že se závadný postup přičí zákazu podvojného zastupování a je s to zlehčiti čest a vážnost stavu advokátského, nelze připustiti ani možnost úvah o tom, zda by se — a to ovšem především v zájmu dlužníka — doporučovalo umožniti věřitelům, kteří jsou zásadně pro vyrovnání, hlasovati pro vyrovnací návrh beze všech výloh pro ně tím, že se právní zástupce dlužníka uváže v zastupování i věřitelů při vyrovnacím roku na útraty dlužníkovy, jak za to má napadený kárný nález, při čemž ostatně převážně dbá jen zájmů dlužníkových a přezírá nutnost, by ve vyrovnacím řízení nejen zdánlivě, nýbrž skutečně a účinně byly zastoupeny i zájmy věřitelů, třebaže zásadně již projevíli ochotu hlasovati pro vyrovnání. Tím méně ovšem může míti význam poukaz kárného nálezu na obavu, že se při potírání a kárném stíhání postupu, jaký se dává obviněnému za vinu, snad vyvine prakse, že nastrčená osoba nebo substitut advokáta dlužníkovy přejímá zastoupení věřitelů. Že jest možno pokusiti se o obcházení zákona tím, že se postup nepochybně závadný nahrazuje, pokud se týče jen zastírá postupem stejně, ne-li více závadným, nemůže býti důvodem, by zákon nebyl správně vyložen a by mu nebyla zjednána platnost.

#### Čís. 132 dis.

**Advokát, který se dá nutiti k plnění zákonných povinností pohružkou nadřízeného stavovského úřadu (jehož ochrany se strana musí dovolávat), ba dokonce i trestním zakročením, vzbuzuje nepochybně svým chováním nedůvěru stran a obecnostva k advokátnímu stavu a otřásá jeho vážností.**

**To, že na advokátu byly příliš horlivě vymáhány daně a poplatky, neospravedlňuje zadržetí nebo použití svěřených mu peněz pro vlastní soukromé potřeby.**

(Rozh. ze dne 9. května 1931, Ds I 16/30.)